

บทที่ 1

บทนำ

ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้นแถบศูนย์สูตร ในอดีตเคยมีทรัพยากรป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพของพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ ทั้งทางด้านความหลากหลายของระบบนิเวศ ความหลากหลายของสปีชีส์ และความหลากหลายทางพันธุกรรม ซึ่งอำนาจประโยชน์ให้คนไทยได้เลือกใช้ตามความเหมาะสม ปัจจุบันป่าไม้ของประเทศไทยเหลือเพียง 26% ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ และมีแนวโน้มว่าจะลดลงเรื่อย ๆ มีระบบนิเวศไร่ นา สวนผลไม้ และสวนป่าเพิ่มเข้ามาแทนที่ มีผลให้ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ รวมทั้งเกิดเปลี่ยนแปลงไป

เห็ดเป็นฟงไจชั้นสูงที่มีขนาดใหญ่ หน้าที่หลักของเห็ด คือ ช่วยย่อยซากพืช และสัตว์ให้กลายเป็นดิน เป็นวงจรอาหารของสิ่งมีชีวิต เห็ดมีการเจริญเติบโตเป็นเส้นใย เมื่อถึงระยะสร้างเซลล์สืบพันธุ์จะรวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อนเป็นดอกเห็ดที่มีรูปร่างสวยงามแตกต่างกันไปพบทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ เช่น รูปร่างคล้ายร่ม แดกกิ่งก้านสาขาคคล้ายปะการัง หรือแผ่นแบนออกคล้ายพัด บางชนิดมีขนาดเล็กกว่าหัวเข็มหมุด บางชนิดมีขนาดใหญ่เท่าจานข้าว เห็ดหลายชนิดมีสีสวยสะดุดตา เช่น เห็ดแดง เห็ดขมิ้น และเห็ดประทัดจีน หลายชนิดมีกลิ่นหอมและรับประทานได้ เช่น เห็ดโคน เห็ดหอม และเห็ดหอม มีเห็ดเพียงไม่กี่ชนิดเป็นเห็ดพิษ เช่น เห็ดระโงกหิน เห็ดขี้ควาย และเห็ดเกล็ดขาว เห็ดบางชนิดใช้เป็นยารักษาโรค เช่น เห็ดหลินจือ เห็ดดินคู้แกล และเห็ดน่องเขาเขียว มีจำนวนไม่น้อยเป็นไมคอร์ไรซาอาศัยอยู่กับรากของต้นไม้ ช่วยเพิ่มความสมบูรณ์ให้กับต้นไม้ เช่น เห็ดเผาะ เห็ดไข่ห่าน และเห็ดตับเต่า

อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย เป็นระบบนิเวศแบบป่าอีกแห่งหนึ่งในประเทศไทยที่มีความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต มีลักษณะเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน มีน้ำตกไหลผ่าน อุทยานแห่งนี้จึงมีความสวยงามและสมบูรณ์ เห็ดราหลายสปีชีส์อาศัยอยู่ในอุทยานนี้ โดยจะพบในระดับความสูงต่าง ๆ กัน ตั้งแต่ระดับพื้นราบ ไล่ต่ำเขา และบนภูเขาสูงที่มีอากาศหนาวเย็น ตามริมลำธาร ขอนไม้ ต้นไม้ และบริเวณที่มีใบไม้หล่นทับถม จึงเป็นสิ่งมีชีวิตอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งนี้

เนื่องจากปัจจุบันพื้นที่ป่าธรรมชาติลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลต่อความอุดมสมบูรณ์ของป่าและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต สิ่งมีชีวิตหลายชนิดได้สูญพันธุ์ไป การวิจัยครั้งนี้จึงต้องการเก็บรวบรวมเชื้อเห็ดจากอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย แหล่งธรรมชาติอีกแห่งหนึ่งที่ถูก

ความเจริญทางวัตถุเข้ามาทำให้สภาพป่าเปลี่ยนไป ทั้งนี้เพื่อการรวบรวมสายพันธุ์ของเห็ดไว้ใช้ในการศึกษา หรือนำมาใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเก็บรวบรวมตัวอย่างเห็ด
2. เพื่อศึกษานุกรมวิธานของตัวอย่างเห็ด
3. เพื่อทดลองเพาะเลี้ยงเห็ดที่เก็บรวบรวมได้